

Postadr.: Rådhuspassagen 3 - 6600 Vejen

Vejen KOMMUNE

Vejen Kommune
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen
Team Natur og Vandmiljø
Att.: Projektgruppen

Teknik & Miljø - Natur og Vandmiljø

Dato: 10. september 2024
Sag: 24/13606

Kontakt: Per Johansen
Telefon: 7996 6258
Mail: For sikker kommunikation
anvend Digital Post

Personligt fremmøde:
Ring til mig på lokalnummeret.

Dispensation efter museumsloven til at gennembyde et dige ved Holme Å

Vejen Kommunes projektgruppe har søgt om at etablere et midlertidigt gennembrud af et beskyttet dige på matr. nr. 1i Okslund By, Lindknud.

Vejen Kommune giver hermed dispensation fra det generelle forbud i museumsloven imod tilstandsændringer af sten- og jorddiger til det ansøgte. Arealet ligger 1,2 km nordøst for Okslund og placeringen fremgår af vedlagte kortbilag (bilag 2).

Dispensationen er givet på gives på følgende vilkår:

1. Det forudsættes, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet (bilag 3).
2. Der skal generelt arbejdes under hensyntagen til at minimere skaderne på diget.
3. Efter endt anlægsarbejde reableres diget så vidt muligt til oprindelig tilstand, idet tværsnitdimensionen mindst skal svare til digets størrelse, som det fremstår på lokaliteten i dag. Feltregistreringer og fotodokumentation kan evt. bruges som støtte.
4. Ved genopbygningen af diget efter endt anlægsarbejde skal der ikke nødvendigvis genanvendes det materiale fra diget, der er fjernet, da rødder og lignende vil vanskeliggøre et tilfredsstillende resultat. Der kan anvendes sand og jord fra nærområdet til hver lokalitet, idet øverste lag af diget skal være jord. Der må dog ikke tages jord fra det tilstødende naturbeskyttede moseareal.
5. Når reableringen er fuldført, skal du kontakte Slots- og Kulturstyrelsen, som efterfølgende vil føre tilsyn. Feltregistreringer og fotodokumentation før og efter kan fremskynde godkendelsesprocessen.

Begrundelse

Digebeskyttelsen

Vejen Kommune har den 2. september 2024 sendt forlag til udpegnings af diger i offentlig høring. Det betyder at alle de diger, der er sendt i høring, er omfattet af museumslovens bestemmelser indtil udpegnings er endelig vedtaget.

Diget er ikke registreret på 4 cm kort som værende beskyttet i henhold til seneste gældende kortgrundlag pr. 1. juli 1992 (1113 I SØ, trykkesdato 19/03-1984, version 2.0.1). Men til gengæld ligger diget på et naturbeskyttet § 3 areal, og er dermed omfattet af beskyttelsen.

I forslaget til udpegning af diger i Vejen Kommune er diget angivet med status "Fastholdes", da det har både kulturhistorisk, biologisk og landskabelig værdi.

Beskyttelsen af sten- og jorddiger i museumsloven er en forbudsbestemmelse, hvor kommunen i særlige tilfælde kan dispensere. Væsentlige jordbrugsmæssige, økonomiske eller rekreative interesser er således ikke begrundelse nok for sløjfning af et dige. Det fremgår yderligere, at vurderingen af, hvorvidt et dige er beskyttelsesværdigt, bør ske ud fra 3 kriterier: digets fremtræden som landskabselement, digets kulturhistoriske betydning og digets betydning som biotop eller spredningskorridor.

Ansøgning

Vejen Kommunes projektgruppe har ansøgt om tilladelse til et midlertidigt digegennembrud på matr.nr 1i Okslund By, Lindknud. Bruddet vil være på 10 meter. Projektet er planlagt til at skulle udføres i slutningen af september eller i starten af oktober. Diget vil blive retableret efter endt arbejde. Rydningen er estimeret til en uges tid, men det kan trække ud alt efter vejret, da området er meget vådt (se ansøgning bilag 3).

Besigtigelse

Vejen Kommune har besigtiget diget den 12. september 2022 i forbindelse med udpegning af beskyttede diger i kommunen.

Diget er et jorddige, 0,50-0,75 meter højt og 2,0-2,5 meter bredt. Diget er beplantet med løvtræer. Diget er et engdige, der fremgår af original 1-kortet og kan dateres til mellem år 1000 – 1780.

Figur 1: Jorddige besigtiget den 12. september 2022

Kommuneplanens bindinger

Området er i Kommuneplan 2021-2033 for Vejen Kommune udlagt som:

- Skovrejsningsområde
- Lavbundsareal
- Særligt værdifuldt naturområde
- Økologisk forbindelse
- Bevaringsværdigt landskab

Skovrejsningsområder er arealer udpeget for at sikre grundvandsinteresser, fremme bynære friluftsmæssige kvaliteter og give mulighed for at styrke og skabe vigtige økologiske grønne forbindelseslinjer. Skovrejsningen skal også bidrage til opfyldelse af klimamål samt målsætninger om at mindske udvaskning af næringsstoffer.

Lavbundsarealerne er lavtliggende arealer, som ofte ligger i ådale og omkring vandløb. Mange lavbundsarealer er enge og moser, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Lavbundsarealer kan også være kunstigt afvandede vådområder, som tidligere har været moser, enge, lavvandede søer, eller fjordarme. Lavbundsarealerne danner en overgang mellem vandområder og de tørre landområder. De udgør derfor vigtige levesteder for planter og dyr. Lavbundsarealer skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau genskabes, eller som kan hindre muligheden for at det vilde dyre- og planteliv styrkes. Nye anlæg, herunder tekniske anlæg, veje m.v., der nødvendigvis skal placeres på lavbundsarealer, skal udformes, så muligheden for naturgenopretning på lavbundsarealet i øvrigt ikke går tabt. Anlægget skal udformes, så det kan tåle en højere vandstand.

De særligt værdifulde naturområder er naturområder, som rummer sjældne arter eller naturtyper eller indeholder naturtyper med et højt naturpotentiale. De særligt værdifulde naturområder skal bevares og udvides. Deres helt særlige naturværdier skal sikres og gennem pleje og andre tiltag forbedres. Overlevelse og fortsat udbredelse af de arter og naturtyper, der ligger til grund for udpegningen af de særligt værdifulde naturområder skal sikres.

De økologiske forbindelser omfatter udvalgte eksisterende naturområder, der har en særlig værdi i forhold til dyr og planter fri bevægelse i landskabet. Her er fokuseret på, at forbinde naturtyper med nogenlunde ens økologi, for at tilgodese de mest specialiserede arter. I de økologiske forbindelser skal dyr og planter naturlige bevægelsesveje styrkes. Her må ændringer i arealanvendelsen, bl.a. etablering af nye, større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder. Ved byggeri, anlæg eller ombygning af veje, jernbaner eller lignende, der vil afskære en økologisk forbindelse, skal der stilles krav om tiltag, der sikrer hensynet til en mere sammenhængende natur, eller der skal etableres faunapassager, hvor der er behov for det. Indenfor byzone skal områderne styrke byernes rekreative og naturlige miljøer.

Bevaringsværdige landskaber er områder, der er udpegede for at beskytte f.eks. synlige geologiske formationer, særlige udsigtsforhold, kulturhistoriske spor eller særlige karakteristiske landskabstræk. De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri og anlæg tillades, skal det ske ved, at placering, skala, orientering, farvevalg og arkitektur tilpasses det konkrete landskab. Hermed sikres, at landskabets karakter, herunder de geologiske, kulturhistoriske, oplevelsesmæssige værdier ikke forringes. Ændringer i beplantning, terræn og arealanvendelse inden for bevaringsværdige landskaber skal så vidt muligt tilpasses landskabets karakter. Større byggerier og anlæg uden for de bevaringsværdige landskaber må ikke forringe de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de bevaringsværdige landskaber.

Det er Vejen kommunes vurdering, at projektet ikke strider mod kommuneplanens intentioner for området.

Vurdering af konsekvenser for Natura 2000 og Bilag IV- og rødlistede arter

Det ansøgte projektareal ligger udenfor Natura 2000 områder. Nærmeste Natura- 2000 område er nr. 90 (habitatområde nr. 79) – Sneum Å og Holsted Å - ca. 8,8 km syd for projektarealet. På grund af afstanden og projektets karakter, har projektet ikke nogen indvirkning på Natura 2000- området.

Udpegningsgrundlag for habitatområdet Sneum Å og Holsted Å (H79)	
Naturtyper:	<ul style="list-style-type: none"> - Søbred med småurter (3130) - Kransnålalge-sø (3140) - Næringsrig sø (3150) - Vandløb (3260) - *Kalkoverdrev (6210) - *Surt overdrev (6230) - Tidvis våd eng (6410) - Urtebræmme (6430) - Hængesæk (7140) - *Kildevæld (7220) - Riggær (7230) - Stilkege-krat (9190) - *Elle- og askeskov (91E0)
Arter:	<ul style="list-style-type: none"> - Havlampret (1095) - Bæklampret (1096) - Flodlampret (1099) - Laks (1106) - *Snæbel (1113) - Odder (1355)

* Prioriterede naturtyper og arter.

I henhold til bestemmelserne om administration af beskyttede dyre- og plantearter¹ efter EF-Habitatdirektivets bilag IV skal kommunen vurdere, hvorvidt området er yngle-, raste- eller voksested for disse arter, og om en tilstandsændring kan have påvirkning herpå.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted indenfor det ansøgte areal. På baggrund af rapporter fra DMU og DCE², Danmarks Naturdata³ og Arter.dk⁴ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være sydflagermus, odder, bæver, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Potentielle bilag IV arter i området:

Odde: Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Flagermus: Fælles for alle arter af flagermus er at de overvintrer i hulheder i gamle træer, under jorden, i grotter eller under taget i gamle bygninger. Om sommeren opholder de sig ofte flere forskellige steder.

¹ Bekendtgørelse nr. 1098 af 23-08-21, Habitatbekendtgørelsen

² Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser og videnskabelig rapport nr. 520 fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi.

³ <https://naturdata.miljoportal.dk/>

⁴ <https://arter.dk/>

Bevoksningen består for det meste af gammel og ung gråpil. Der er enkelte ældre træer med hulheder og knækkede grene der potentielt kan leve flagermus i. Disse træer bliver dog ikke fældet. Både ege- og rønnetræer bevares, da de er gode levesteder, ikke bare for flagermus, men også andre fugle- og insekter.

Odderen lever i Holme Å, og kan potentielt findes omkring projektområdet. I det der ikke der ikke er tale om en total rydning af krattet eller påvirkning af selve vandløbet og dets brink, vurderer kommunen at projektet ikke vil have en negativ påvirkning på odderens yngle- og rasteområder.

Bæveren er fundet ca. 500 meter øst for projektarealet. Der er ikke fundet spor af den inden for projektområdet. Rydningen kommer desuden ikke til at påvirke vandløbet eller brinken, og projektet vurderes derfor ikke at have en negativ påvirkning på bæverens yngle- og rasteområde.

Der er fundet gøgeurt inde i projektområdet. Selvom orkideen ikke er en bilag IV art, er den stadig fredet og må ikke ødelægges eller graves op. De lysåbne områder, der indeholder orkideer, holdes fri fra kørsel.

Kommunen har ingen yderligere registreringer af eller begrundet formodning om at der er andre bilag IV-arter på stedet eller i umiddelbar tilknytning hertil. Desuden er der ikke registreret andre fredede arter af dyr eller planter i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at diget har biologisk, kulturhistorisk og landskabelig værdi. Der er tale om et forholdsvis begrænset og midlertidigt dige-gennembrud med baggrund i et naturforbedrende projekt. Det er derfor kommunens vurdering, at der i dette tilfælde er mulighed for at dispensere fra museumslovens bestemmelser.

Ved vurderingen er der lagt vægt på, at diget efterfølgende reableres, og at den kulturhistoriske, biologiske og landskabelige værdi derved vurderes at være intakt.

Det er kommunens samlede vurdering, at de kulturhistoriske, biologiske og landskabelige interesser hermed tilgodeses i tilstrækkeligt omfang i forbindelse med meddelelse af dispensation.

Lovgrundlag (Hjemmel)

Afgørelsen er truffet på baggrund af projektgruppens ansøgning af 26. august 2024.

Dispensationen er givet efter § 29j, stk. 2, jf. § 29a, i museumsloven⁵.

Inhabilitet

Projektlederne for projektet i Vejen Kommune har søgt Naturgruppen i Vejen Kommune om dispensation til gennembrud af et dige. Kommunen har forholdt sig til myndighedsinhabilitet i denne sag. Det er Naturgruppen i Vejen Kommune, der er myndighed på sager om dispensation fra § 29a i museumsloven. Vejen Kommune vurderer, at det ansøgte ligger inden for, hvad der normalt bliver givet dispensation til ifølge ”Vejledning om beskyttede sten og jorddiger”⁶ samt klagenævnspraksis, og der gives ikke dispensation til noget ekstraordinært. Det vurderes derfor, at der ikke er tale om myndighedsinhabilitet, når der gives

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 med senere ændringer

⁶ [Vejledning fra Slots- og Kulturstyrelsen](#)

dispensation til et midlertidigt gennembrud der efterfølgende retableres og at det derfor ikke er nødvendigt, at lade sagen behandle i en anden del af kommunen eller at indhente en udtalelse fra en anden myndighed eller fra et privat organ om sagens løsning. Afgørelsen vil desuden blive offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Klagefrist og andre bestemmelser

Du kan klage over afgørelsen inden for fire uger fra den er meddelt, dvs. **indtil den 8. oktober 2024**. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet og betragtes ikke som endelig, før klagefristen er slut. Afgørelsen kan påklages af adressaten og en række interesseorganisationer m.fl. Se vedlagt klagevejledning (bilag 1) for mere information. Hvis der klages over afgørelsen, vil kommunen give besked derom.

Dispensationen meddelt efter museumsloven bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. museumslovens § 29k, stk. 2.

Hvis der i f. m. projektet observeres fortidsminder, skal gravearbejdet straks standses og Museet Sønderkov kontaktes.

Hvis der er konstateret forurening, f.eks. deponeret affald eller kemikalie- og pesticidemballage, skal forureningen anmeldes til kommunen, jf. Lov om forurennet jord § 71.

Ifølge vandløbslovens §§ 6 og 17 kræves tilladelse fra kommunen, hvis der er sket ændringer af dræn, grøfter m.v., eller hvis der er sket ændring af vandets naturlige afløb fra højere liggende ejendomme. Kommunen gør opmærksom på at denne dispensation ikke friholder dig fra at indhente relevante tilladelser fra andre lovgivninger.

Offentliggørelse

Afgørelsen bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside og sendt til parter og klageberettigede. Hvis der er tvivl om noget i denne afgørelse, er du velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Per Johansen
biolog

Teknik & Miljø behandler og opbevarer dine personoplysninger. Det kan du læse mere om her: <https://vejen.dk/om-kommunen/oplysningspligt-teknik-miljoe>

Kopi af dette brev er sendt til:

☞ Danmarks Naturfredningsforening, Vejen afdeling, v/Mogens Kjær Poulsen, (dnvejen-sager@dn.dk).
Dansk Ornitologisk Forening-Vejen, (vejen@dof.dk).
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V (natur@dof.dk).
Museet Sønderkov, Sønderkovgårdsvej 2, 6650 Brørup (post@sonderskov.dk).
Sagro, John Tranums Vej 25, 6705 Esbjerg Ø, att.: Stine Bundgaard Pedersen (sbp@sagro.dk).
Spiras, Billundvej 3, 6500 Vojens (spiras@spiras.dk).
Friluftsrådet, Sekretariatet, Scandiagade 13, 2450 København SV (lokalraad@friluftsradet.dk).
Friluftsrådet Vejen (Vejen@friluftsradet.dk)
Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, (dbf.oestjylland@gmail.com).
Slots- og Kulturstyrelsen, Center for Kulturarv, Fejøgade 1, 2. sal, 4800 Nykøbing Falster (post@slks.dk).
Danmarks Kulturarvs Forening, Vesterheden 87, 8800 Viborg (post@kulturarvsforening.dk).

Bilag:

Bilag 1: Klagevejledning
Bilag 2: Kort (1:2.000)
Bilag 3: Ansøgning

Bilag 1 - Klagevejledning

Museumsloven

Afgørelser truffet i henhold til museumslovens §§ 29j, stk. 2 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

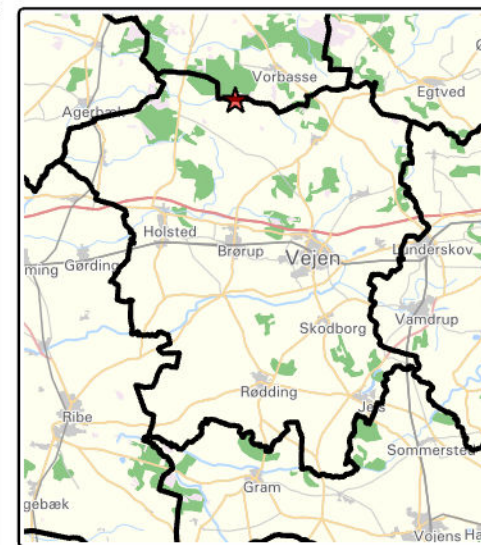
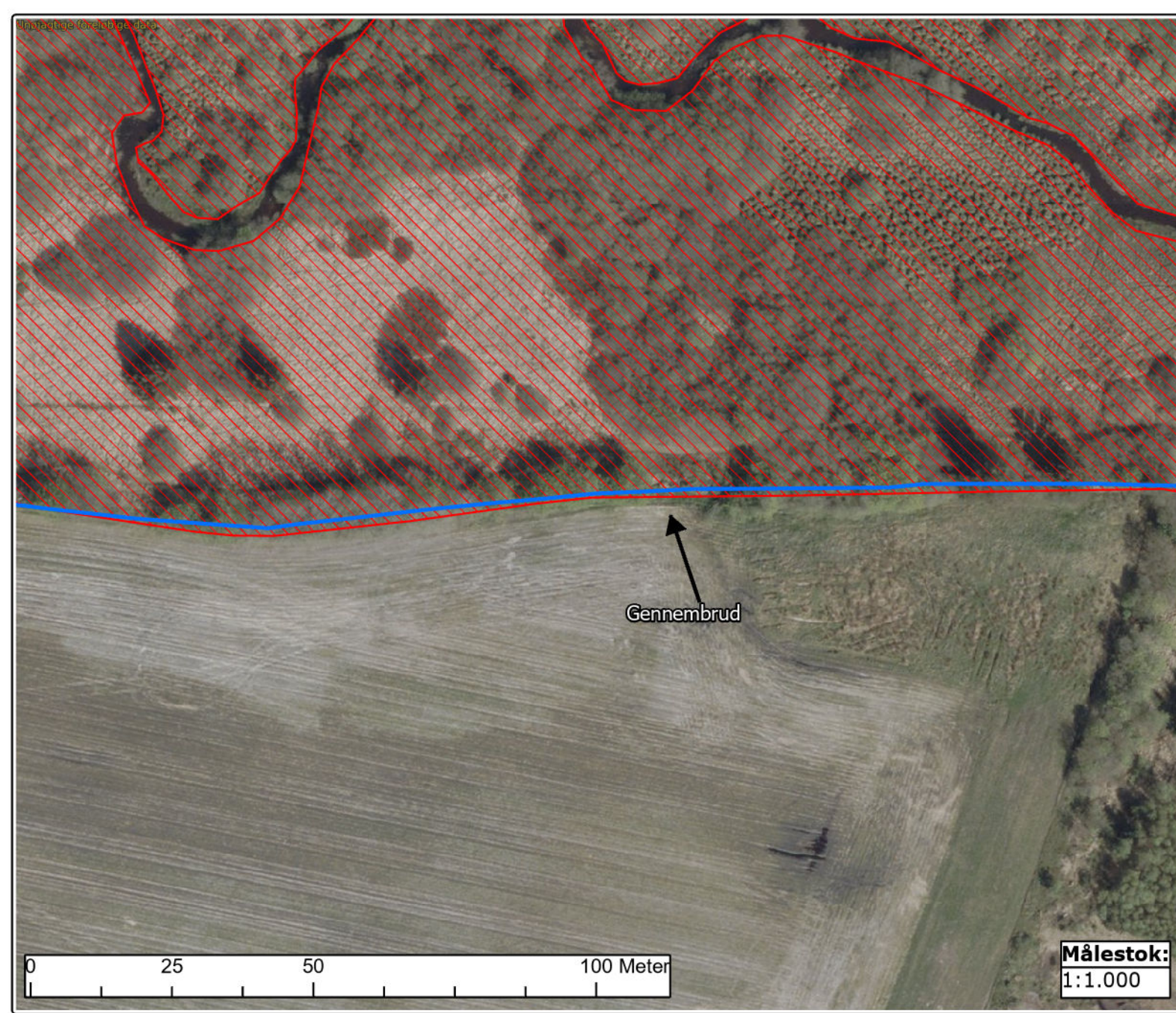
Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen. Den sidste klagedag udløber ved midnat. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage indgives til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen. Ved indgivelse af klage betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Vejen Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Vejen Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

Kommunens afgørelse kan indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort.

Signatur

Digeudpegning - Vejle
Kommune

1_Status

- Fastholdes
- Ny registrering (forslag)
- Registrering fjernes (forslag)

Beskyttede naturtyper

- ▨ Eng
- ▨ Hede
- ▨ Mose
- ▨ Overdrev
- ▨ Sø
- ▨ Ukendt
- Ikke angivet

Bilag 2: Midlertidigt gennembrud af dige

Sagsbehandler:

Per Johansen

Journalnr:

24/13606

Baggrundskortet indeholder data fra SDFI og HxGN

Bilag 2: Ansøgningsmateriale

Ansøgning om midlertidigt dige gennembrud

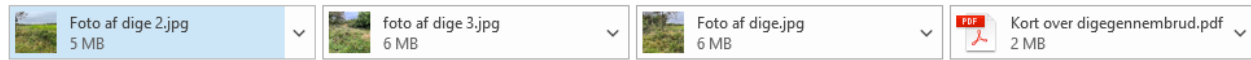
 Camilla Kjul Kokholm Larsen
Til Per Johansen

  Svar Svar til alle Videre send

ma 26-08-2024 10:25

Afsendt til journalisering

 Opfølgning. Start 27. august 2024. Forfalder senest 27. august 2024.

Hej Per

Projektgruppen er i gang med at planlægge en rydning af et tæt pilekrat ude ved Holme Å. For at kunne få en udkørselsmaskine ned til rydningen, skal vi gennembryde et dige.

Vi vil derfor gerne søge om dispensation til et midlertidigt digegennembrud på matrikel nr. 1i Okslund By, Lindknud.

Bruddet vil være på 10 meter. Projektet er planlagt til at skulle udføres i slutningen af september eller i starten af oktober. Diget vil blive retableret efter end arbejde. Vi regner med at rydningen tager en uges tid, men det kan dog trække ud alt efter vejret, da området er meget vådt.

Diget er ca. 1 meter høj og bevokset med mosebunke. Jeg har vedhæftet et par billeder og et kort over placeringen. Sig til hvis du mangler flere oplysninger 😊

Med venlig hilsen

Camilla K. Larsen
Projektmedarbejder

Teknik & Miljø
Team Natur & Vandmiljø

Rådhuspassagen 3
6600 Vejens

Telefon: 7996 6024
Mobil: 2489 9491

E-mail:

Officiel post sendes til: teknik@vejen.dk

Høllund By,
Vorbasse

Høllund By,
Vorbasse

Høllund By,
Vorbasse

N

1h

1i

Okslund By,
Lindknud

Dige gennembrud på 10 meter

2a

2b

